

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndc/14/2025
Identifikačné číslo spisu:	7824201956
Dátum vydania rozhodnutia:	21.08.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:7824201956.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní o dedičstve po poručiteľovi M. B., nar. XX. L. XXXX, naposledy bytom U., zomr. XX. W. XXXX, za účasti dedičov 1/ B. B., rod. A., nar. 15. L. XXXX, O., B. XXXX/X, 2/ A. B., nar. XX. O. XXXX, O., B. XXXX/X, zastúpených JUDr. Jurajom Dragúnom, usadeným euroadvokátom, Skalica, Pod hájkom 1436/35, o návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti, vedenom na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 9D/35/2024, takto

rozhodol:

Prejednanie veci vedenej na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 9D/35/2024 prikazuje Okresnému súdu Senica.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Rožňava predložil dedičskú vec vedenú na tomto súde pod sp. zn. 9D/35/2024 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o návrhu dedičov na prikázanie veci Okresnému súdu Senica z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „CSP“).

2. Dedičia v návrhu na prikázanie veci (č. 1. 19) zhodne uviedli, že ho podávajú z dôvodu, že žijú mimo okresu Rožňava v meste O.; vhodnosť vedenia dedičského konania vyplýva zo skutočnosti, že pozostali rodičia poručiteľa ako dedičia majú vážne zdravotné problémy, ktoré im neumožňujú cestovanie do Rožňavy, vzdialenej od miesta ich bydliska 360 km. Z predložených lekárskeho správ (Potvrdenie o zdravotnom stave) vyplýva, že rodičia poručiteľa nie sú spôsobilí účasti na dedičských pojednaniach mimo okres O. a Senica a podľa tvrdení dedičov, poručiteľ s Mestom Rožňava nemal žiaden vzťah, nemal tam žiadne zázemie a nevlastnil žiaden majetok; všetok majetok, ktorý poručiteľ v čase úmrtia vlastnil sa nachádza v meste O., ktoré spadá pod obvod Okresného súdu Senica.

3. Podľa § 39 ods. 2, ods. 3 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Rožňava) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Senica). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ktorý po preskúmaní veci dospel k záveru, že návrhu

dedičov na prikázanie veci je možné vyhovieť.

4. Dedičské konanie je osobitne upravené v druhej hlave druhej časti zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“). Podľa § 2 ods. 1 CMP platí, že na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže CMP vo vzťahu k možnosti prikázania veci z dôvodu vhodnosti, okrem práva vyjadriť sa k návrhu na prikázanie veci tých účastníkov, ktorých účasť v konaní vyšla najavo v čase podania návrhu (§ 4 CMP), neustanovuje inak, treba na danú vec aplikovať ustanovenie CSP o prikázaní veci inému súdu.

5. Podľa čl. 6 ods. 2 CSP súd zohľadňuje špecifické potreby strán sporu vyplývajúce z ich zdravotného stavu a sociálneho postavenia. Predmetný článok sa týka špecifických potrieb určitých kategórií subjektov, ktoré nespádajú pod pojmové vymedzenie slabšej sporovej strany (§ 290 a nasl. CSP). Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za vhodné poukázať na niektoré závery vyplývajúce z odbornej literatúry, podľa ktorých súd je v naznačenom zmysle povinný zohľadňovať určité špecifické potreby tých subjektov, ktorých zdravotný stav, prípadne sociálne postavenie odôvodňujú určitý špecifický procesný režim. Tento špecifický procesný režim však nemá nijakým spôsobom negovať princíp rovnosti sporových strán. Ide o normatívne vyjadrenie obvyčajnej ľudskej slušnosti, napríklad vo vzťahu k zdravotne postihnutým osobám. Táto slušnosť má spočívať v zohľadňovaní okolností, ktoré môžu mať vplyv na mieru náročnosti realizácie procesných oprávnení týchto špecifických subjektov. In concreto môže ísť o stanovenie času pojednávania, výnimky z povinností, ktorými sú sporové strany zaťažené pri vedení pojednávania a pod. (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok, 1. vydanie. Komentár, Praha: C. H. Beck, 2016, s. 46).

6. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania (účastníka civilného mimosporového konania) na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania (civilného mimosporového konania) alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

7. S poukazom na už uvedené, prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania.

8. V danom prípade obsah spisu dáva podklad pre záver o vážnych zdravotných problémoch dedičov poručiteľa, ktorí podľa potvrdenia všeobecného lekára, pre značnú vzdialenosť Rožňavy od miesta ich bydliska (360 km), nie sú spôsobilí účasti na dedičských pojednávaniach mimo okres O. a Senica. Poručiteľ s Mestom Rožňava nemal žiaden vzťah, nemal tam žiadne zázemie a všetok majetok, ktorý v čase úmrtia vlastnil sa nachádzal v obvode Okresného súdu Senica. Tieto špecifické osobitosti, zohľadňujúc zároveň bydlisko dedičov a ich konsenzus s delegáciou veci, vychádzajúc zo zásady hospodárnosti konania, predstavujú závažné dôvody, ktoré podľa názoru najvyššieho súdu sú subsumovateľné pod čl. 6 ods. 2 CSP a sú dôvodom na uplatnenie výnimočného postupu spočívajúceho v prikázaní veci na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Senica.

9. Z týchto dôvodov najvyšší súd návrhu dedičov na prikázanie veci v zmysle § 39 ods. 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP vyhovel.

10. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.